
reno·vest
50 ÅR
1975·2025
Informasjon til
Sortland kommune
Formannskap og gruppeledere
Sortland 6.november 2025
reno·vest

Bestilling til møtet på Sortland:

1. Orientering om Rå Biopark AS
2. Gebyrpolitikk, fritakssøknader og klagebehandling
3. Hva er Reno Vest sin rolle i oppbyggingen av en bærekraftig reiselivsforvaltning i Vesterålen?

reno·vest

Rå Biopark AS

Etablert 2023

Vurderinger rundt Rå Biopark AS

- Styrets vurderinger, bakgrunn for Rå, og økonomisk risiko
- Alternativer til Rå, eier eller bare kunde?

reno·vest

Bakgrunn, hvorfor biogass i nord?

Titalls utredninger har ikke ført fram

reno·vest

Alternativer til Rå Biopark AS, lokalt og regionalt

- **1. Mindre lokalt biogassanlegg (eksempelvis i Vesterålen):**
- Ikke realistiske/umodne prosjekter – for lite råstoff og behov for kostbart forbehandlingsanlegg
- Initiativ i Stokmarknes miljøhavn et eksempel på dette

Utredning	Oppdragsgiver	År	Status
Forprosjekt slam til biogass	Målselv kommune	2016	Prosjekt avsluttet uten plan for realisering
Skibotn Biogassanlegg	Remiks/Avfallsservice	2017	Prosjekt avsluttet uten plan for realisering
BioNord - Produksjon av biogass i Nord-Norge	Sintef og Senja Bio	2017	Prosjekt avsluttet uten plan for realisering
Mulighetsstudie biogassanlegg Helgeland	Søndre Helgeland Miljøverk IKS, LetSea AS, BioMilia AS, Nordland Bondelag, Skognæringsforum Nordland	2018	Prosjekt avsluttet uten plan for realisering
Beslutningsgrunnlag for investering i bio-gassanlegg Nord-Norge	Remiks, Avfallsservice, Finnmark Miljøtjeneste, Finnmark Ressursselskap, Reno-Vest og IRIS	2019	Videreføres i Rå Biopark
Biogassanlegg i Alta	Norconsult for Alta kommune	2019	Prosjektet er avsluttet uten plan for realisering
Biogassanlegg Hålogaland	HRS og Narvik kommune	2020	Prosjektet er avsluttet uten plan for realisering
Forprosjekt etablering av biogassanlegg i Sømna	Sømna kommune	2020	Videreført i Sømna Biogass - ikke tatt investerings-beslutning
Forstudie etablering av biogassanlegg på Vestvågøy	Lofoten Matpark for Vestvågøy kommune	2020	Prosjektet er avsluttet uten plan for realisering
Grønn varme i nord - Bioenergistrategi for Nord-Norge	Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Statsforvalteren i Nordland	2022	Konkrete etableringer er ikke del av utredningen
Liholmen Biogass AS – Veien til konkurs	Kronikk i biogassbransjen.no	2023	Konkurs, ingen plan for oppstart igjen
Synergieffekter for biogassløft i Nordland	Norsk Landbruksrådgivning for Nordland fylkeskommune	2024	Konkrete etableringer er ikke del av utredningen
Klimabondens miljøbehandlingsanlegg	Nordland fylkeskommune	2024	Etablert
Grønn KonkurranseKRAFT	Bodø kommune	2024	Under utredning, konkrete etableringer er ikke del av utredningen

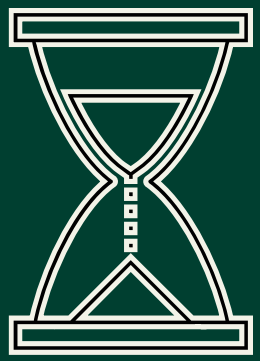
Hvor finner vi andre biogassanlegg som kan ta i mot matavfall fra oss?

- **2. Eksisterende biogassanlegg i Norge:** Lang transport, usikker kapasitet (plast/optibag)
- Betydelig høyere årlige kostnader ved slike løsninger og ingen klimagevinst

Nytt initiativ i Salten, Biogy

- Henvendelse mottatt 30.september 2025
- Iris Salten IKS inngår avtale om å levere biosubstrat til et biogassanlegg som skal etableres, Biogy
- Vi har innledet dialog med Iris/Biogy om mulig leveranse, langsiktighet og pris. Nytt og uavklart prosjekt.
- Vi har bedt nøytral 3.part om å få gjort en vurdering av initiativet.

renovest

Alternativer, kan vi sende til Sverige eller Finland?

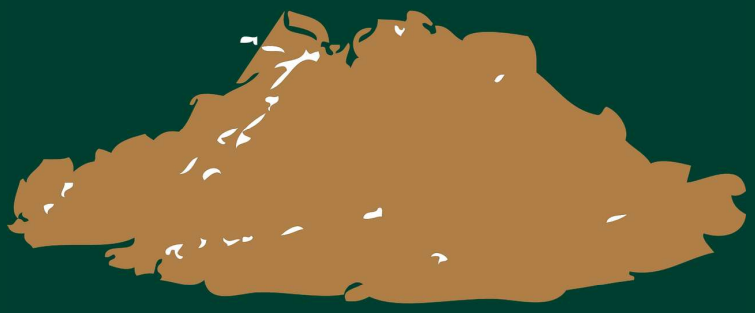
- **3. Anlegg i Sverige/Finland:**
- Lang transport, dokumentasjonskrav/ risiko ved grensepassering, sikkerhets-situasjonen i Europa, usikker kapasitet og høy kostnad.

renovest

Andre alternativer til Rå Biopark AS?

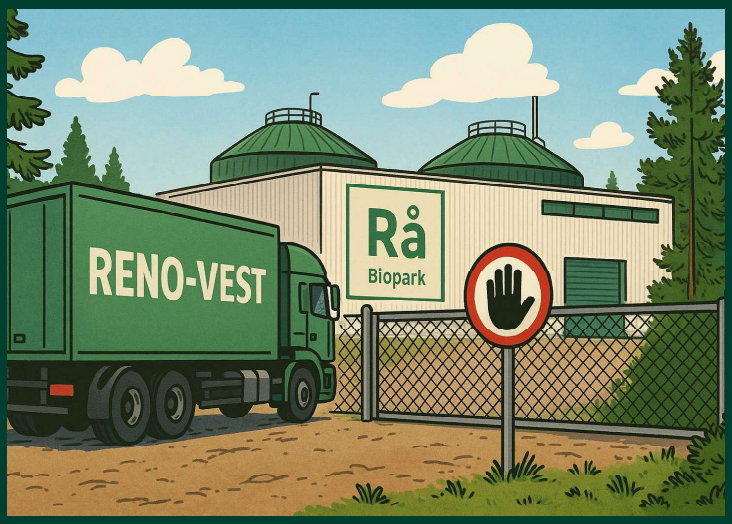
- **4. Fortsatt kompostering hos andre:**
- Mangler kapasitet/ forbehandling, medfører utslipp er og en teknologi som er i ferd med å bli forbudt

renovest

Hvorfor ikke bare kunde hos Rå Biopark AS?

- **5. Kunde hos Rå (ikke medeier):** Mindre styring, ingen avkastning, mer prisusikkerhet og dyrere for abonnentene.

reno·vest

Andre måter å bli kvitt matavfallet på?

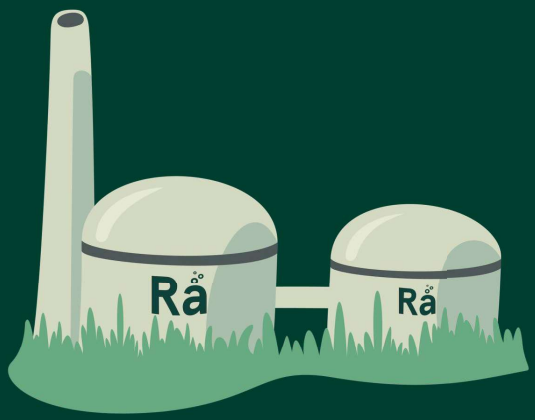
- **6. Forbrenning:**
  Ikke lov og ikke bærekraftig.

reno·vest

Status i utredningen pr 6.november 2025

- Rå Biopark er det mest modne, økonomisk fordelaktige og miljøvennlige alternativet som gir regional kontroll, stabile kostnader og best klimaeffekt.
- De øvrige vurderte alternativene er enten kostbare, for risikable, gir negativ klimagevinst, er ulovlige eller mangler kapasitet.
- Forhandlinger med kommersiell aktør pågår for å ta ned investeringskostnaden for avfallsanleggene.

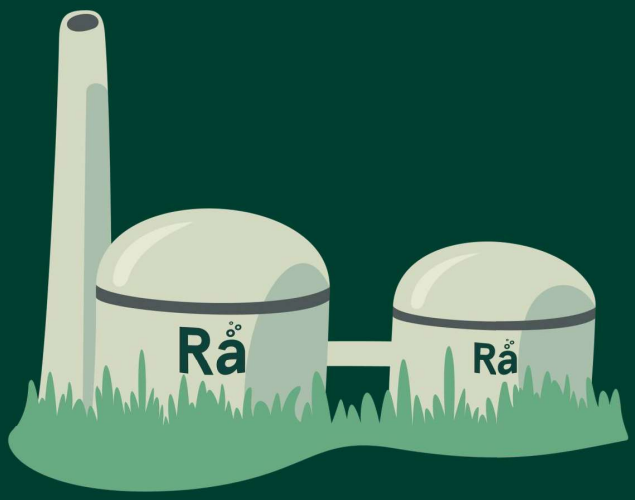

reno·vest

Informasjonsmøte på Stokmarknes for eiere og styrene, 24.november 2025!

For eierkommuner og styrene:

- Remiks
- HRS
- Reno-Vest
- Avfallsservice
- Lofoten Avfallsselskap
- Senja Avfall
- Finnmark Resursselskap

reno·vest

Ingen økonomisk risiko for eierkommuner

- Risiko for eierkommunene?
  - IKS-loven §3 – Deltakeransvar

  «Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser»
  - Svarer til deltakers eierandel
  - Hvis selskapet ikke kan dekke sine forpliktelser kan kreditor gå på eierne
- Sett i lys av egenkapitalen i Reno-Vest er det ingen risiko for eierkommunene

reno·vest

Reno-Vest IKS - Økonomisk risiko

Status pr. 6.11.2025

- Aksjekapital: 3,4 mNOK
- Lån: 3,8 mNOK

Total eksponering: 7,2 mNOK

14,9 % eierandel i prosjektet

reno·vest

Spørsmål om Rå Biopark AS?

renovest

Gebyrpolitikk, fritakssøknader og klagebehandling

Spørsmål fra Sortland kommunestyre:

- *Hva er gjeldende praksis for hvem som avgjør fritakssøknader?*
- *Hvilke fullmakter har Reno-Vest IKS til å avgjøre en søknad der abonnent har to bruksenheter i boligen, der den ene brukes til egne barn eller foreldre?*

reno·vest

Gammel praksis vs. ny praksis

Lokal forskrift fra 2004 var uklar. Noen kommuner behandlet fritakssøknader, andre overlot det til Reno-Vest.

Ny forskrift av 2025: Klarere delegert myndighet fra kommunen til Reno-Vest vedr. behandling av søknader om fritak fra gebyrplikt.

Bruk av interkommunalt klageorgan ved klager, for å likebehandle alle innbyggere i Vesterålen og Lødingen.

vest

«Hvilke fullmakter har Reno-Vest IKS til å avgjøre en søknad der abonnent har to bruksenheter i boligen, der den ene brukes til egne barn eller foreldre?»

- Delegert myndighet til å håndheve lokal forskrift og gebyrregulativet av kommunene.
- Eiendomsregisteret (matrikkelen) er vår kilde til kunnskap om en eiendom

reno·vest

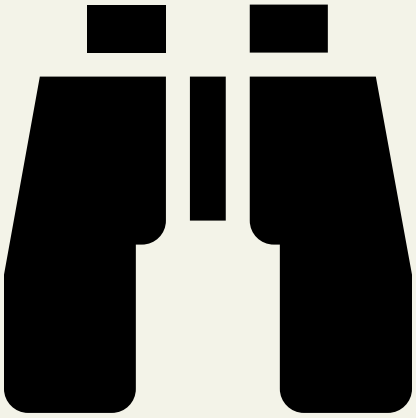
Reno-Vest IKS avgjør gebyrplikt på bakgrunn av § 4-2, 2. og 3.ledd, i ny lokal forskrift:

- *«Om det er knyttet gebyrplikt til en eiendom, hvor mange gebyr og hvem som er ansvarlig for betaling av gebyr, avgjør renovasjonsselskapet.»*
- *«Renovasjonsselskapet skal påse at opplysningene om eiendommen og antall husholdninger er i tråd med matrikkelen før vedtak om avfallsgebyr blir gjort.»*

reno·vest

Vanskelig å håndheve

- Om det skal innvilges gebyrfritak på bakgrunn av slektskap, vil det være svært vanskelig å kontrollere eller håndheve for et avfallsselskap.

reno·vest

Hva om Sortland kommune ønsker en egen definisjon og praksis?

- Sortland kommune kan vedta egen renovasjonsforskrift og fastsette en lokal, praktiserbar definisjon av «boenhet»/«bruksenhet» som gebyrbærer, innenfor rammene av forurensningsloven §§ 30 og 34.
- Rettslig er dette uproblematisk, men fra et rent praktisk perspektiv kan det tenkes at ulike forskrifter i eierkommunene gjør innsamling, kundedialog, datainnsamling og selvkostfordeling mer krevende for Reno-Vest.

Kommunen bestemmer selv, selvsagt

- Når kommunen delegerer kompetansen til Reno-Vest har den ikke gitt fra seg kompetansen. Denne kan altså når som helst trekkes tilbake. Det er også mulig at kommunen ønsker å ta over saksbehandlingen i bestemte typer saker. I så fall er det rettslig ryddigst å endre eller begrense delegasjonen fordi klageordningen da endrer seg.
- **Det interkommunale klageorganet kan ikke fungere som klagenemnd for kommunale vedtak.**

Kommentarer?

- (Fritakssøknader eller spørsmål om fritak ønsker vi å få skriftlig)

reno·vest

Reno-Vest og reiselivsutfordringer i Vesterålen

vest

Fellesgoder og turister

- En av utfordringene med reiselivsnæringen er at den tar i bruk fellesgoder (f.eks. tilrettelagte friluftsområder og renovasjon på utfartsområder).
- Disse tilbudene er i utgangspunktet beregnet og dimensjonert for lokalbefolkningen idet kommunens inntektsgrunnlag baserer seg på antall folkeregistrerte innbyggere.

reno·vest

Representantskapets vedtak om avfall fra turisme, 17.oktober 2025

Representantskapet har gjort følgende vedtak i denne saken:

1. *Representantskapet ber Reno-Vest IKS ta et nytt initiativ overfor Visit Vesterålen AS og kommunene i Vesterålen om mulige etableringer av flere offentlige tilgjengelige avfallscontainere med relevant kildesortering, toaletter og tømmestasjoner for bobiler.*
2. *Styret kommer tilbake raskt med sak til representantskapet med hvordan Reno-Vest IKS tar posisjon som eierkommunenes redskap for å bygge opp bærekraftige løsninger innen reiseliv/turisme.*
3. *Det innarbeides i forslag til revisjon av eieravtalen og eller selskapsavtalen/vedtektene/strategien at Reno-Vest IKS skal være kommunenes redskap for å bygge opp infrastruktur innen avfallshåndtering og slam som støtter opp om kommunenes felles planer for en bærekraftig reiselivsstruktur.*

reno·vest

Erfaringer fra kommunale turistkontainere

- I 2025 utplassert 12 containere for turist-avfall i vår region (3 i Andøy, 3 i Bø, 5 i Hadsel - som kommunen selv eier - og 1 i Øksnes)
- Totalt hentet inn 20 tonn avfall til samlet kostnad for de fire kommunene på cirka 160.000 kroner. Tilsvarer én lastebil med tilhenger.

reno·vest

Innføring av fritidsrenovasjon, en del av løsninga

- Hyttefolket er en viktig del av reiselivsnæringa, overnattingsdøgn nesten like mange som på hoteller i fylket (1,2 millioner).
- I Vesterålen har vi 4.083 fritidsboliger som utgjør en betydelig overnattingskapasitet for reiselivsnæringen.

Spørsmål?

renovest